

САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Гурванбулаг сумын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БУА-2024/8/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Булган аймаг 2024 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Б.Эрдэнэ Утас: 70342580 Цахим хаяг: erdeneb@audit.gov.mn Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол Утас: 70342716 Цахим хаяг: enkhtsoodolj@audit.gov.mn Аудитор: Д.Даариймаа Утас: 70342495 Цахим хаяг: daariimaado@audit.gov.mn
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БУЛГАН АЙМГИЙН ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант баг, Булган сум, Булган аймаг, 63082
Утас/Факс: 7034-2580
E-mail: bulgan@raudit.gov.mn

2024.03.25 № 336

танай _____ ны № _____ т

ГУРВАНБУЛАГ СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГА Б.ДЭЛГЭР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Гурванбулаг сумын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Гурванбулаг сумын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд анх батлагдсан төсвийг 389.7 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж 2018.7 сая төгрөг болгож тодотгосон байна. Гүйцэтгэлээр 1166.0 сая төгрөгөөр санхүүжиж, үйл ажиллагааны орлого 487.3 сая төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1799.4 сая төгрөг буюу 89 хувьтай байгаа нь үндсэн үйл ажиллагаа зардлын төсвийг 24.1 сая, эргэж төлөгдөх зээл 31.3 сая, хөрөнгийн зардлыг 163.9 сая төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Аудитын гол асуудал

Бидний мэргэжлийн шийдлийн дагуу аудитын аудитын гол асуудлууд гэж тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн их нөлөөтэй асуудлуудыг үздэг. Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитынхаа хүрээнд эдгээр асуудлуудыг нэгтгэсэн байдлаар авч үзсэн ба дүгнэлтээ гаргахдаа эдгээр асуудлуудад тус бүрчлэн дүгнэлт гаргаагүй болно.

Гурванбулаг сумын Засаг дарга нь аймгийн Засаг даргатай хамтран ажиллах

006020781

гэрээг байгуулж 2023 онд гүйцэтгэлийн биелэлт 92 хувиар дүгнэжээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогыг 487.9 сая төгрөгөөр төлөвлөж гүйцэтгэлээр 487.3 сая буюу 99.9 хувиар биелүүлсэн боловч үйл ажиллагааны орлого, шууд бус орлого, газрын төлбөр, үл хөдлөх хөрөнгийн татвар, малд ногдуулах албан татвар тус тус тасарсан байна.

2023 онд шилэн дансанд 181 мэдээлэл тайлагнахаас шилэн дансны нэгдсэн системд 7 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй ба үүнд ямар нэг төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гаргаагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Б.ЭРДЭНЭ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	458,084,205.55	560,662,550.28
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	260,021,679.51	186,317,942.24
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	260,021,679.51	186,317,942.24
31210	Төгрөг	260,021,679.51	186,317,942.24
31211	Төрийн сангийн харилцах	260,021,679.51	186,317,942.24
33	АВЛАГА	114,667,270.00	270,275,992.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1,265,104.00	165,104.00
33500	Бусад авлага	113,402,166.00	270,110,888.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	113,192,080.00	270,110,888.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	83,395,256.04	104,068,616.04
35100	Түүхий эд материал	17,451,371.04	17,451,371.04
35110	Тусгай зориулалттай материал	17,451,371.04	17,451,371.04
35400	Хангамжийн материал	59,525,885.00	80,199,245.00
35410	Бичиг хэргийн материал	2,125,730.00	1,043,890.00
35420	Аж ахуйн материал	51,375,105.00	78,450,805.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	4,643,000.00	690,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	1,382,050.00	14,550.00
35600	Мал амьтад	6,418,000.00	6,418,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,041,170,747.38	2,223,966,440.49
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,041,170,747.38	2,223,966,440.49
39200	Биет хөрөнгө	2,015,161,747.33	1,929,591,040.42
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	3,216,895,411.48	3,248,554,152.12
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,473,605,515.22	-1,583,653,715.93
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	130,100,000.00	133,100,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-47,689,624.26	-66,029,624.18
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	150,695,400.67	159,320,008.02
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-78,642,136.09	-90,239,969.59
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	151,377,220.89	166,989,191.89
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-34,502,176.74	-38,982,168.51
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	400,466.60	400,466.60
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	12,000.00	12,000.00
39217	Ном	120,700.00	120,700.00
39300	Биет бус хөрөнгө	26,009,000.05	294,375,400.07
39301	Програм хангамж	6,100,000.00	8,600,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,174,999.95	-3,499,999.93
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	22,084,000.00	289,275,400.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	2,499,254,952.93	2,784,628,990.77
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	2,498,186,526.65	2,784,628,990.77
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,498,186,526.65	2,784,628,990.77
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	645,973,202.95	913,164,602.95
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	645,973,202.95	913,164,602.95
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	1,274,662,392.36	1,314,812,464.53
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	4,886,032,244.62	1,295,561,400.41
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-3,611,369,852.26	19,251,064.12
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	577,550,931.34	556,651,923.29
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	2,499,254,952.93	2,784,628,990.77

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,781,821,775.56	2,030,562,949.52
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	328,817,121.35	450,815,310.52
110	Орлогын албан татвар	240,429,637.38	280,682,818.76
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	240,429,637.38	280,682,818.76
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	150,947,964.78	212,064,353.65
110002	Үйл ажиллагааны орлого	52,465,620.14	22,940,345.85
110003	Хөрөнгийн орлого	36,996,252.46	45,480,869.26
110008	Шууд бус орлого	19,800.00	197,250.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	75,745,002.00	142,453,612.92
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	2,095,442.00	4,019,357.92
113002	Бууны албан татвар	4,106,000.00	3,814,500.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	69,543,560.00	134,619,755.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	12,642,481.97	27,678,878.84
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	9,215,199.97	14,629,983.84
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	2,100,600.00	3,554,200.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	7,114,599.97	11,075,783.84
1181	Газрын төлбөр	3,367,282.00	5,586,516.00
118101	Газрын төлбөр	3,367,282.00	5,586,516.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	60,000.00	7,462,379.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	60,000.00	7,462,379.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	330,140,858.00	188,910,044.40
120	Нийтлэг татварын бус орлого	330,140,858.00	168,410,044.40
120003	Торгуулийн орлого	7,179,263.00	10,272,994.40
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	126,132,601.00	158,137,050.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	11,643,101.00	54,876,370.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	114,489,500.00	103,260,680.00
121	Хөрөнгийн орлого	0.00	20,500,000.00
121001	Төрийн болон орон нутгийн өмчид бүртгэлтэй хөрөнгө борлуулсны орлого	0.00	20,500,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,122,863,796.21	1,390,837,594.60
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	122,521,655.00	213,588,604.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	108,903,494.00	212,007,310.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,065,160.00	1,581,294.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	2,000,342,141.21	1,177,248,990.60
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	14,797,888.21	11,219,790.60
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	680,167,500.00	876,268,300.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	164,780,493.00	289,760,900.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,659,683,973.66	2,002,874,214.70
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,659,683,973.66	2,002,874,214.70
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,172,139,755.08	1,277,154,060.70
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	343,505,240.21	522,458,735.22
210101	Үндсэн цалин	254,704,142.90	339,809,944.69
210102	Нэмэгдэл	59,751,372.65	136,295,539.79
210104	Урамшуулал	26,885,300.86	35,057,236.54

210105	Гэрээт ажлын хөлс	2,164,423.80	11,296,014.20
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	45,288,816.76	68,208,747.66
210201	Тэтгэврийн даатгал	31,679,886.97	47,330,422.74
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,595,233.52	5,288,948.51
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,827,326.57	4,217,878.78
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	654,804.70	1,034,978.53
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,531,565.00	10,336,519.10
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	379,958,014.00	68,705,101.51
210301	Гэрэл, цахилгаан	24,858,146.00	19,511,341.51
210302	Түлш, халаалт	355,081,160.00	49,193,760.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	57,799,274.10	77,786,396.12
210401	Бичиг хэрэг	2,578,200.00	6,132,170.00
210402	Тээвэр, шатахуун	41,341,140.00	44,378,100.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,961,429.10	2,274,600.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	9,832,055.00	19,239,926.12
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,047,400.00	607,600.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	0.00	5,154,000.00
2105	Нормативт зардал	880,000.00	1,160,670.00
210502	Хоол, хүнс	336,000.00	649,020.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	544,000.00	511,650.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	23,927,872.00	43,754,490.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0.00	516,600.00
210604	Урсгал засвар	23,927,872.00	43,237,890.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,032,000.00	7,532,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,032,000.00	7,532,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,937,064.00	41,322,904.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,200,000.00	39,713,250.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	214,725.00	380,175.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	285,435.00	425,725.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	108,400.00	154,000.00
210807	Газрын төлбөр	128,504.00	649,754.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	312,811,474.01	446,225,016.19
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	152,006,222.63	272,536,400.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,688,950.00	7,380,400.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	156,116,301.38	166,308,216.19
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,487,544,218.58	725,720,154.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	301,863,094.00	353,287,680.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	301,863,094.00	353,287,680.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	30,222,800.00	12,938,700.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	9,944,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	18,342,800.00	2,994,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,155,458,324.58	359,493,774.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,140,596,260.00	359,413,300.00
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	64,176.37	80,474.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	122,137,801.90	27,688,734.82
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	3,733,507,654.16	8,437,670.70

225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	17,773,833.72	8,437,670.70
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-3,611,369,852.26	19,251,064.12

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,250,276,479.16	1,638,837,242.51	2,402,559,917.16	6,291,673,638.83
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-1,604,303,276.21	-1,022,757,671.31	2,483,472,327.46	-143,588,620.06
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	645,973,202.95	616,079,571.20	4,886,032,244.62	6,148,085,018.77
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	-38,528,639.86	0.00	-38,528,639.86
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	3,611,369,852.26	-3,611,369,852.26
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	645,973,202.95	577,550,931.34	1,274,662,392.36	2,498,186,526.65
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	645,973,202.95	577,550,931.34	1,274,662,392.36	2,498,186,526.65
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	20,899,008.05	20,899,008.05
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	645,973,202.95	577,550,931.34	1,295,561,400.41	2,519,085,534.70
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	-20,899,008.05	0.00	-20,899,008.05
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	267,191,400.00	0.00	0.00	267,191,400.00
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	19,251,064.12	19,251,064.12
20	2023 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	913,164,602.95	556,651,923.29	1,314,812,464.53	2,784,628,990.77

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,496,693,709.56	1,950,733,461.52
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	328,817,121.35	450,815,310.52
110	Орлогын албан татвар	240,429,637.38	280,682,818.76
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	240,429,637.38	280,682,818.76
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	150,947,964.78	212,064,353.65
110002	Үйл ажиллагааны орлого	52,465,620.14	22,940,345.85
110003	Хөрөнгийн орлого	36,996,252.46	45,480,869.26
110008	Шууд бус орлого	19,800.00	197,250.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	75,745,002.00	142,453,612.92
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	2,095,442.00	4,019,357.92
113002	Бууны албан татвар	4,106,000.00	3,814,500.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	69,543,560.00	134,619,755.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	12,642,481.97	27,678,878.84
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	9,215,199.97	14,629,983.84
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	2,100,600.00	3,554,200.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	7,114,599.97	11,075,783.84
1181	Газрын төлбөр	3,367,282.00	5,586,516.00
118101	Газрын төлбөр	3,367,282.00	5,586,516.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	60,000.00	7,462,379.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	60,000.00	7,462,379.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	43,902,620.00	109,080,556.40
120	Нийтлэг татварын бус орлого	43,902,620.00	88,580,556.40
120003	Торгуулийн орлого	7,179,263.00	10,272,994.40
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	36,723,357.00	78,307,562.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	36,723,357.00	78,307,562.00
121	Хөрөнгийн орлого	0.00	20,500,000.00
121001	Төрийн болон орон нутгийн өмчид бүртгэлтэй хөрөнгө борлуулсны орлого	0.00	20,500,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,123,973,968.21	1,390,837,594.60
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	123,211,655.00	213,588,604.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	109,593,494.00	212,007,310.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,065,160.00	1,581,294.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	2,000,552,227.21	1,177,248,990.60
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	15,007,974.21	11,219,790.60
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	680,167,500.00	876,268,300.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	164,780,493.00	289,760,900.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,232,026,018.94	1,450,541,018.79
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,232,026,018.94	1,450,541,018.79
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,044,128,834.42	1,426,302,054.19
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	344,537,576.80	524,152,239.18
210101	Үндсэн цалин	255,718,355.49	341,503,448.65
210102	Нэмэгдэл	59,751,372.65	136,295,539.79
210104	Урамшуулал	26,903,424.86	35,057,236.54

210105	Гэрээт ажлын хөлс	2,164,423.80	11,296,014.20
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	44,861,007.99	65,855,597.98
210201	Тэтгэврийн даатгал	31,314,678.20	44,942,942.78
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,576,833.52	5,288,948.51
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,800,526.57	4,217,878.78
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	652,124.70	1,034,978.53
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,516,845.00	10,370,849.38
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	379,695,514.00	68,705,101.51
210301	Гэрэл, цахилгаан	24,595,646.00	19,511,341.51
210302	Түлш, халаалт	355,081,160.00	49,193,760.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	44,710,246.00	73,563,356.12
210401	Бичиг хэрэг	3,282,530.00	4,411,730.00
210402	Тээвэр, шатахуун	27,458,323.00	34,389,100.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,607,950.00	2,274,600.00
210404	Ном, хэвлэл	100,000.00	130,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	10,261,443.00	24,499,926.12
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,000,000.00	7,858,000.00
2105	Нормативт зардал	1,136,000.00	1,518,520.00
210502	Хоол, хүнс	336,000.00	718,870.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	800,000.00	799,650.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	61,399,963.00	28,688,640.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0.00	2,554,700.00
210604	Урсгал засвар	61,399,963.00	26,133,940.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,032,000.00	7,532,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,032,000.00	7,532,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,032,664.00	43,347,154.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,200,000.00	41,741,300.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	214,725.00	380,175.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	349,435.00	421,925.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	140,000.00	154,000.00
210807	Газрын төлбөр	128,504.00	649,754.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	159,723,862.63	612,939,445.40
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	154,257,912.63	605,340,045.40
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,465,950.00	7,599,400.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,187,897,184.52	24,238,964.60
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	30,222,800.00	12,938,700.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	15,962,800.00	9,944,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,380,000.00	2,994,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,155,668,410.58	11,300,264.60
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	15,007,974.21	11,219,790.60
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	64,176.37	80,474.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	264,667,690.62	500,192,442.73
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	323,476,894.00	376,110,580.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	323,476,894.00	376,110,580.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	323,476,894.00	376,110,580.00
223001	Бусад хөрөнгө	301,863,094.00	353,287,680.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	21,613,800.00	22,822,900.00

VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-323,476,894.00	-376,110,580.00
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-12,498,000.00	-197,785,600.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	12,498,000.00	197,785,600.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	12,498,000.00	197,785,600.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	-71,307,203.38	-73,703,737.27
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	331,328,882.89	260,021,679.51
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	260,021,679.51	186,317,942.24

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	ЗГСУМС гүйцэтгэл	Гүйцэтгэл зөрүү
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,018,742,000.0	1,799,418,718.2	1,486,283,775.5	368,718,109.4
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,269,991,200.0	1,245,845,438.2	953,235,095.5	348,193,509.4
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,256,847,600.0	1,232,906,738.2	940,296,395.5	348,193,509.4
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	530,606,800.0	523,083,928.2	523,083,928.2	0.0
210101	Үндсэн цалин	320,981,400.0	340,435,137.7	340,435,137.7	0.0
210102	Нэмэгдэл	160,638,100.0	136,295,539.8	136,295,539.8	0.0
210104	Урамшуулал	39,291,700.0	35,057,236.5	35,057,236.5	0.0
210105	Гэрээт ажлын хөлс	9,695,600.0	11,296,014.2	11,296,014.2	0.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	66,325,800.0	65,722,059.0	65,722,059.0	0.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	45,101,500.0	44,809,403.8	44,809,403.8	0.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,306,100.0	5,288,948.5	5,288,948.5	0.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,244,900.0	4,217,878.8	4,217,878.8	0.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,061,200.0	1,034,978.5	1,034,978.5	0.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,612,100.0	10,370,849.4	10,370,849.4	0.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	418,420,900.0	408,881,550.9	121,000,408.2	287,881,142.7
210301	Гэрэл, цахилгаан	48,478,500.0	40,507,327.1	40,507,327.1	0.0
210302	Түлш, халаалт	369,641,700.0	368,373,523.8	368,373,523.8	0.0
210303	Цэвэр, бохир ус	300,700.0	700.0	700.0	0.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	63,034,400.0	60,887,256.1	60,887,256.1	0.0
210401	Бичиг хэрэг	4,540,500.0	4,371,730.0	4,371,730.0	0.0
210402	Тээвэр, шатахуун	30,259,100.0	28,930,100.0	28,930,100.0	0.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,854,800.0	2,249,600.0	2,249,600.0	0.0
210404	Ном, хэвлэл	130,000.0	130,000.0	130,000.0	0.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон	24,500,000.0	24,499,926.1	24,499,926.1	0.0

	мэрэгчдийн устгал, ариутгал				
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	750,000.0	705,900.0	705,900.0	0.0
2105	Нормативт зардал	800,000.0	799,650.0	799,650.0	0.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	800,000.0	799,650.0	799,650.0	0.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	59,834,000.0	57,028,600.0	52,299,400.0	4,729,200.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	24,000,000.0	22,877,600.0	22,877,600.0	0.0
210604	Урсгал засвар	35,834,000.0	34,151,000.0	34,151,000.0	0.0
2107	Томилолт, зочны зардал	7,044,600.0	6,452,000.0	6,452,000.0	0.0
210702	Дотоод албан томилолт	7,044,600.0	6,452,000.0	6,452,000.0	0.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	42,060,200.0	41,690,154.0	41,690,154.0	0.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	40,100,000.0	40,084,300.0	40,084,300.0	0.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	566,200.0	380,175.0	380,175.0	0.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	422,000.0	421,925.0	421,925.0	0.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	187,000.0	154,000.0	154,000.0	0.0
210807	Газрын төлбөр	653,000.0	649,754.0	649,754.0	0.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	68,720,900.0	68,361,540.0	68,361,540.0	55,583,166.7
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	61,120,900.0	60,762,140.0	60,762,140.0	55,583,166.7
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,600,000.0	7,599,400.0	7,599,400.0	0.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	13,143,600.0	12,938,700.0	12,938,700.0	0.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	13,143,600.0	12,938,700.0	12,938,700.0	0.0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	9,944,700.0	9,944,700.0	9,944,700.0	0.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,198,900.0	2,994,000.0	2,994,000.0	0.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	517,235,700.0	353,287,680.0	353,287,680.0	0.0
223001	Бусад хөрөнгө	517,235,700.0	353,287,680.0	353,287,680.0	0.0
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	231,515,100.0	200,285,600.0	179,761,000.0	20,524,600.0
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	231,515,100.0	200,285,600.0	200,285,600.0	0.0
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,018,742,000.0	1,767,828,571.2	1,595,564,488.0	166,024,907.1
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,671,179,400.0	1,689,521,009.2	289,760,900.0	472,879,264.4
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,379,492,800.0	1,399,760,109.2	0.0	507,881,464.4

320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	291,686,600.0	289,760,900.0	289,760,900.0	-35,002,200.0
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	347,562,600.0	78,307,562.0	249,135,633.0	-182,549,802.3
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	87,541,000.0	78,307,562.0	78,307,562.0	-11,721,731.3
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.0	195,553,957.0	0.0	195,553,957.0
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.0	163,963,810.0	0.0	163,963,810.0
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	52	52	0	52
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	2	2	0	2
610001	Төсвийн байгууллага	2	2	0	2
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	25	25	0	25
620001	Удирдах ажилтан	10	10	0	10
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	12	12	0	12
620003	Үйлчлэх ажилтан	3	3	0	3
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	25	25	0	25
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	11	11	0	11
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	5	5	0	5
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	9	9	0	9

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	213,588,604.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	213,588,604.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	213,508,130.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,068,311.00
210101	Үндсэн цалин	1,068,311.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	133,539.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	133,539.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	12,676,100.00
210401	Бичиг хэрэг	40,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	5,459,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	25,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,152,100.00
2105	Нормативт зардал	718,870.00
210502	Хоол, хүнс	718,870.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,080,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,080,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,657,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,657,000.00

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	196,174,310.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	196,174,310.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	80,474.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	80,474.00
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	80,474.00
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	213,588,604.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	213,588,604.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	212,007,310.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,581,294.00

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 33.9 сая төгрөгийн зөрчил¹ илэрснээс, 33.9 сая төгрөгийн зөвлөмж өгсөн.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Орлоготой холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогыг 487.9 сая төгрөгөөр төлөвлөж гүйцэтгэлээр 487.3 сая буюу 99.9 хувиар биелүүлсэн боловч үйл ажиллагааны орлого, шууд бус орлого, газрын төлбөр, үл хөдлөх хөрөнгийн татвар, малд ногдуулах албан татвар тус тус тасарсан байна.

Өгсөн зөвлөмж: Орон нутгийн орлогыг төлөвлөхдөө тооцоо судалгаанд үндэслэн бүрэн төлөвлөж, биелэлтийг хангаж байх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 06 дугаар сарын 10 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

